

NOVÁ STRATEGICKÁ AGENDA

2019 – 2024

ryzhkovoleksand@123RF

Evropská rada

ÚVOD

V posledních letech se svět vyznačuje rostoucí mírou nestability, složitostí a rychlými změnami. S tím jsou spojeny příležitosti i výzvy. V nadcházejících pěti letech EU svou úlohu v tomto měnícím se prostředí může a bude posilovat. Společně budeme s odhodláním a soustředěním stavět na našich hodnotách a silných stránkách našeho modelu. Jedině tak lze účinně utvářet budoucí svět, prosazovat zájmy našich občanů, podniků a společností a chránit náš způsob života.

Tato strategická agenda vytyčuje celkový rámec a směřování takové reakce. Má poskytovat vodítko pro činnost orgánů v nadcházejících pěti letech. Zaměřuje se na čtyři hlavní priority:

- ochranu občanů a ochranu svobod;
- budování silné a dynamické hospodářské základny;
- budování klimaticky neutrální, ekologické, spravedlivé a sociální Evropy;
- prosazování evropských zájmů a hodnot na globální úrovni.

V neposlední řadě agenda vymezuje způsob plnění těchto priorit.

Ochrana občanů a ochrana svobod

Evropa musí být místem, kde se lidé cítí svobodně a v bezpečí. EU brání základní práva a svobody svých občanů, jak jsou uznány ve Smlouvách, a chrání je před aktuálními i nově se objevujícími hrozbami.

Společné hodnoty, na nichž stojí naše demokratické a společenské modely, tvoří základ evropské svobody, bezpečnosti a prosperity. Zásady právního státu hrají stěžejní úlohu ve všech našich demokratických společnostech a jsou klíčové pro zaručení řádné ochrany těchto hodnot; je třeba, aby je všechny členské státy a EU v plném rozsahu dodržovaly.

Musíme zajistit integritu svého území. Musíme vědět, kdo vstupuje na území EU, a být těmi, kdo o tom rozhoduje. Účinná kontrola vnějších hranic je zcela zásadním předpokladem pro zaručení bezpečnosti, udržení práva a pořádku a pro zajištění řádně fungujících politik EU v souladu s našimi zásadami a hodnotami.

Jsme odhodláni dále rozvíjet plně fungující komplexní migrační politiku. Budeme nadále posilovat a prohlubovat spolupráci se zeměmi původu a tranzitu za účelem boje proti nelegální migraci a obchodování s lidmi a zajištění účinného navrácení. Pokud jde o vnitřní rozměr, potřebujeme

dohodu o účinné migrační a azylové politice. Je třeba dosáhnout konsensu ve věci dublinského nařízení, jehož reforma musí být založena na rovnováze mezi odpovědností a solidaritou, a to se zřetelem na osoby, jejichž vylovení je výsledkem pátracích a záchranných operací.

Přijmeme kroky potřebné k zajištění řádného fungování schengenského prostoru.

Budeme pokračovat v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti a dále jej posilovat, přičemž budeme zlepšovat spolupráci a sdílení informací a dále rozvíjet společné nástroje.

Zvýšíme odolnost EU vůči přírodním i člověkem způsobeným katastrofám. V tomto ohledu má klíčový význam aktivní solidarita a sdílení zdrojů.

Musíme chránit naše společnosti před nepřátelskou kybernetickou činností, hybridními hrozbami a dezinformacemi ze strany nepřátelských státních i nestátních aktérů. Abychom se s těmito hrozbami vypořádali, je zapotřebí komplexní přístup zahrnující intenzivnější spolupráci, lepší koordinaci, více zdrojů a větší technologické kapacity.

Budování naší hospodářské základny: evropský model pro budoucnost

Silná hospodářská základna má zásadní význam pro konkurenceschopnost a prosperitu Evropy a její úlohu na celosvětové scéně, jakož i pro tvorbu pracovních míst. Jelikož výzvy v oblasti technologií, bezpečnosti a udržitelnosti mění podobu globálního prostředí, musíme v EU oživit základ pro dlouhodobý udržitelný a inkluzivní růst a posílit soudržnost. Za tímto účelem je nezbytné dosáhnout vzestupného sblížení našich ekonomik a reagovat na demografické výzvy.

Musíme zajistit, aby euro fungovalo ve prospěch našich občanů a bylo i nadále odolné, přičemž je třeba prohloubit hospodářskou a měnovou unii ve všech jejích rozměrech, dokončit bankovní unii a unii kapitálových trhů a posílit mezinárodní úlohu eura.

Abychom dosáhli co největšího účinku, potřebujeme integrovanější přístup, který propojí všechny relevantní politiky a dimenze: prohloubení a posílení jednotného trhu a jeho čtyř svobod, vypracování průmyslové politiky připravené na budoucnost, řešení digitální revoluce a zajištění spravedlivého a účinného zdanění.

Zásadní výhodu v tomto ohledu představuje jednotný trh ve všech svých dimenzích. EU si nemůže dovolit nedostatečně využívat potenciál trhu čítajícího půl miliardy osob, a to zejména v oblasti služeb. Krátkodobé potíže nemohou představovat argument proti dlouhodobé strategii, která bude odvážná, všezahrnující a progresivní. To musí jít rukou v ruce s důraznější, komplexnější a lépe koordinovanou průmyslovou politikou. EU potřebuje obojí, a to naléhavě.

V nadcházejících několika letech se dále zrychlí digitální transformace, což bude mít dalekosáhlé účinky. Musíme

zajistit, aby Evropa byla digitálně svrchovaná a aby z tohoto vývoje přiměřeně těžila. Naše politika musí být formována způsobem, který odpovídá hodnotám naší společnosti, prosazuje inkluzivnost a je nadále slučitelný s naším způsobem života. EU se proto musí v rámci své činnosti věnovat všem aspektům digitální revoluce a umělé inteligence: infrastruktuře, konektivitě, službám, údajům, regulaci a investicím. S tím musí být spojeny rozvoj ekonomiky založené na službách a začleňování digitálních služeb.

Zároveň musíme navýšit investice do dovedností a vzdělávání lidí, více podporovat podnikání a inovace a posílit výzkumné úsilí, zejména řešením problému rozdílnosti evropského výzkumu, vývoje a inovací. Investovat do naší budoucnosti také znamená stimulovat a podporovat veřejné a soukromé investice, mimo jiné do infrastruktury, v zájmu financování růstu naší ekonomiky a podniků, včetně malých a středních podniků.

Ve světě, kde jsou společná pravidla a standardy stále více zpochybňovány, bude klíčové podporovat rovné podmínky, a to i v oblasti obchodu. To znamená zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž v rámci EU a na globální úrovni, podporovat přístup na trh, bojovat proti nekalým praktikám, extrateritoriálním opatřením a bezpečnostním rizikům ze strany třetích zemí a zabezpečit své strategické dodavatelské řetězce. Evropský rámec pro hospodářskou soutěž budeme nadále aktualizovat s ohledem na nový technologický vývoj a vývoj na světovém trhu.

Budování klimaticky neutrální, ekologické, spravedlivé a sociální Evropy

Pro Evropu je důležitá inkluzivnost a udržitelnost, přičemž by bylo třeba využívat změny plynoucí z ekologické transformace, technologického vývoje a globalizace a současně zajistit, aby nikdo nebyl opomenut.

Dopady změny klimatu jsou stále viditelnější a čtenější, a je tedy nezbytně nutné, abychom zintenzivnili úsilí o řešení této existenciální hrozby. EU může a musí jít příkladem tím, že provede důkladnou transformaci svého hospodářství a společnosti v zájmu dosažení neutrality z hlediska klimatu. Při tomto procesu bude nezbytné zohlednit vnitrostátní podmínky a zajistit sociální spravedlnost.

Transformace zohledňující klima nám poskytne skutečnou příležitost k modernizaci a zároveň k tomu, abychom se stali globálním lídrem v oblasti zelené ekonomiky. Naše politiky by měly být v souladu s Pařížskou dohodou. EU nemůže jednat osamocené: všechny země by měly v tomto úsilí pokročit a svá opatření v oblasti klimatu zintenzivnit.

Úspěch ekologické transformace bude záviset na výrazné mobilizaci soukromých a veřejných investic, dosažení efektivního oběhového hospodářství a integrovaného, propojeného a řádně fungujícího evropského trhu s energií, který bude poskytovat udržitelnou, bezpečnou a cenově dostupnou energii, přičemž bude plně respektováno právo členských států zvolit si vlastní skladbu zdrojů energie. EU urychlí přechod na obnovitelné zdroje energie, zvýší energetickou účinnost, sníží závislost na vnějších zdrojích, bude diverzifikovat své dodávky a investovat do řešení pro mobilitu budoucnosti.

Souběžně s tím musíme nadále zlepšovat životní prostředí ve městech a na venkově, jakož i kvalitu našeho ovzduší

a vod a podporovat udržitelné zemědělství, které má zásadní význam pro zajištění potravinové bezpečnosti a posílení kvality produkce. Budeme v přední linii boje proti úbytku biologické rozmanitosti a za zachování environmentálních systémů, včetně oceánů.

Cesta k ekologičtější, spravedlivější a inkluzivnější budoucnosti s sebou přinese krátkodobé náklady a výzvy. Proto je tak důležité doplnit realizaci této změny o nezbytná doprovodná opatření a pomoci komunitám i jednotlivcům přizpůsobit se nové situaci.

K tomu je zapotřebí věnovat bedlivou pozornost sociálním otázkám. Na úrovni EU a členských států by měl být s náležitým ohledem na příslušné pravomoci prováděn evropský pilíř sociálních práv. Vážné politické, sociální a ekonomické riziko představují nerovnosti, které mají dopad zejména na mladé lidi; vznikají hluboké generační, územní a vzdělanostní rozdíly a objevují se nové formy vyloučení. Naší povinností je poskytnout příležitosti každému. Musíme činit více pro to, abychom zajistili rovnost žen a mužů, jakož i práva a rovné příležitosti pro všechny. Tyto aspekty jsou společenským imperativem a zároveň ekonomickým aktivem.

Náležitá sociální ochrana, inkluzivní trhy práce a prosazování soudržnosti pomohou Evropě zachovat si svůj způsob života, stejně tak jako vysoká úroveň ochrany spotřebitele a potravinářských norem a dobrý přístup ke zdravotní péči.

Budeme investovat do kultury a do svého kulturního dědictví, které jsou základem naší evropské identity.

Prosazování evropských zájmů a hodnot ve světě

Ve světě vyznačujícím se rostoucí nejistotou, složitostí a změnami musí EU při své činnosti postupovat strategicky a zvýšit svou schopnost jednat samostatně s cílem bránit své zájmy, prosazovat své hodnoty a způsob života a podílet se na formování celosvětové budoucnosti.

EU bude i nadále hybnou silou při prosazování multilateralismu a globálního mezinárodního řádu založeného na pravidlech a současně se bude zasazovat o zajištění otevřenosti, spravedlnosti a nezbytných reforem. Bude podporovat OSN a klíčové mnohostranné organizace.

EU bude využívat svůj vliv k tomu, aby stála v čele úsilí o řešení globálních výzev tím, že bude udávat směr v boji proti změně klimatu, podporovat udržitelný rozvoj a provádět Agendu pro udržitelný rozvoj 2030, jakož i spolupracovat s partnerskými zeměmi v otázkách migrace.

EU bude prosazovat vlastní, jedinečný model spolupráce, který bude inspirací pro ostatní. Bude podporovat evropskou perspektivu pro evropské státy, jež jsou schopny a ochotny se k unijnímu společenství připojit. Bude realizovat ambiciózní politiku sousedství. Bude rozvíjet komplexní partnerství s Afrikou. EU bude spolu s globálními partnery, kteří sdílejí naše hodnoty, nadále usilovat o celosvětový mír a stabilitu a prosazovat demokracii a lidská práva.

K tomu, aby EU mohla lépe hájit své zájmy a hodnoty a přispívat k utváření nového globálního prostředí, však musí být důraznější a efektivnější. Proto musíme dosáhnout ve

svých postojích větší jednoty a svůj vliv uplatňovat rozhodněji a účinněji. Znamená to také zpřístupnit více zdrojů a lépe využívat ty, které již máme k dispozici. A rovněž jednoznačněji upřednostňovat evropské hospodářské, politické a bezpečnostní zájmy a využívat za tímto účelem všech politik.

V tomto ohledu je ústředním prvkem ambiciózní a důrazná obchodní politika zajišťující spravedlivou hospodářskou soutěž, reciprocitu a vzájemné přínosy, a to jak na mnohostranné úrovni v rámci reformované Světové obchodní organizace, tak i ve dvoustranných vztazích mezi EU a jejími partnery.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU a její společná bezpečnostní a obranná politika musí lépe reagovat, být aktivnější a více provázané s ostatními složkami vnějších vztahů. Je rovněž potřeba, aby EU přijala větší odpovědnost za vlastní bezpečnost a obranu, a to zejména tím, že posílí investice do obrany, rozvoj schopností a operační připravenost; bude úzce spolupracovat s NATO, přičemž bude plně dodržovat zásady stanovené Smlouvami a Evropskou radou, včetně zásad inkluзивnosti, reciprocity a rozhodovací samostatnosti EU.

Klíčovou složkou důrazné zahraniční politiky musí být vztahy se strategickými partnery, včetně našich transatlantických partnerů, a s nově vznikajícími mocnostmi. Za tímto účelem je zapotřebí dosáhnout mnohem větších synergií mezi unijní a dvoustrannou úrovní. EU může být rovnocenným partnerem jiných globálních mocností, pouze pokud se vyhne roztržitému přístupu a bude vystupovat jednotně, s podporou zdrojů EU a členských států.

PLNĚNÍ NAŠICH PRIORITY

EU musí integrovaným způsobem řešit vnitřní a vnější výzvy. Nezbytnou podmínkou účinné vnější činnosti je silná vnitřní hospodářská základna.

Naše orgány se musí zaměřit na to, co je opravdu důležité. V souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality musí EU věnovat zásadním otázkám velkou pozornost a těm méně významným pozornost menší. Musí hospodářským a sociálním aktérům ponechat prostor k tomu, aby mohli bez problémů fungovat, tvořit a inovovat. Bude důležité spolupracovat s občany, občanskou společností a sociálními partnery, jakož i s regionálními a místními aktéry.

Naše orgány budou při své činnosti postupovat v souladu s duchem a literou Smluv. Budou dodržovat zásady demokracie, právního státu, transparentnosti a rovnosti mezi občany a mezi členskými státy. Řádná správa věcí veřejných závisí rovněž na důsledném provádění a prosazování dohodnutých politik a pravidel, což je zapotřebí pečlivě monitorovat.

Každý orgán by měl přehodnotit své pracovní metody a zvážit nejhodnější způsob, jak plnit svou úlohu podle Smluv.

EU se musí vybavit prostředky, které budou odpovídat jejím ambicím a umožní jí dosáhnout svých cílů a realizovat své politiky.

Orgány a členské státy musí spolupracovat a v rámci společných snah využívat své značné zdroje. Ku prospěchu celkového úsilí je třeba zužitkovat i možnosti, jimiž disponují regionální a místní aktéři.

Tato strategická agenda představuje první krok v rámci procesu, v němž budou orgány a členské státy dále pokračovat. Evropská rada bude provádění těchto priorit pozorně sledovat a podle potřeby vymezovat další obecné politické směry a priority.

Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 (0)2 281 61 11

[/eucouncil](#)